

Speech schrijven

Breng je publiek in beweging met woorden

4e druk

Bavo Van Landeghem

© scriptorij 2022

ISBN 9789491213236

1e druk: 2017

2e druk: 2018

3e druk: 2020

4e druk: 2022

Dit is een uitgave van

Scriptorij

Scriptorij bvba

Forelstraat 55b

9000 GENT

T: 09 277 98 52

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of vermenigvuldigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

“De grondwet is geen vodge papier.”

— *Leo Tindemans*

Inhoudsopgave

1/ Start	10
1/1 Er was eens ...	13
1/2 Een feit dat choqueert	16
1/3 Formuleer een probleem in vraagvorm	17
1/4 Fysiek object	18
1/5 Humor	20
1/6 Howdahells	22
1/7 Zo begin je beter niet	24
1/8 Hoe lang / Hoelang mag je speech zijn?	25
1/9 Hoe breng je slecht nieuws?	27
2/ Strategie	29
2/1 Briefing: dit moet je zeker weten	30
2/2 Speech Passport	32
2/3 Verbal Branding	33
2/4 Iconiciteit	36
3/ Structuur	38
3/1 Klassiek betoog	40
3/2 Witse	50
3/3 Tel Sell	54
3/4 Monroes Principles of Speech	56
3/5 Verleden – heden – toekomst	59
3/6 Verhaal 1 – 2 - 3	61
3/7 Structuur van een stand-upcomedian	63
3/8 Belang van structuurwoorden	64

4/ Spreektaal	66
4/1 Schrijf in spreektaal	66
4/2 Zinslengte	68
4/3 Denk in SVO	70
4/4 Gebruik ellipsen	72
4/5 Vermijd tangconstructies	73
4/6 Persoonlijke stijl	74
4/7 Geef instructies	76
4/8 Vermijd naamwoordstijl	77
4/9 Kies voor rijke werkwoorden	78
4/10 Wik je woorden zorgvuldig	79
4/11 Wat met jargon?	80
4/12 En ... spreek!	81
4/13 Samengevat: do's & don'ts	82
5/ Stijl	84
5/1 Metafoor	85
5/2 Drama	95
5/3 Herhaling	100
6/ Case: de taal van het Gentse Circulatieplan	105
7/ Briefingsdocument	113
7/1 5 cruciale vragen voor je begint	113
7/2 Zo geef je een uitgebreide briefing	114

A Writer's Box

{scriptorij}

A Wri
100

Volg bij dit boek de online training

Speech Schrijven

Surf naar: online-opleidingen.scriptorij.be

Wat krijg je?

- » **Online videotraining** – 7 uur videomateriaal opgeknipt in 85 filmpjes
- » **Persoonlijk online feedbackmoment** – om je speech en al je vragen te overlopen
- » **A Writer's Box** ... verrassing!

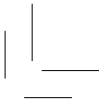

Bavo Van Landeghem is speechwriter voor Natuur en Bos, VRT en verschillend CEO's. Hij is oprichter en zaakvoerder van Scriptorij. Zo combineert hij the sky van een opleiding communicatiewetenschappen met the limits van een taalkundige. Als taalstrateeg helpt hij organisaties op zoek te gaan naar hun eigen taal-dna en verbal branding om via de juiste woorden hun publiek in beweging te brengen. Hij is auteur van het boek 'Schrijf ze onder Tafel!' (2021, OWL Press). Al meer dan 2600 personen volgden zijn training Werve(le)nd Schrijven. Hij is een gepassioneerd trainer en spreker op seminaries, workshops of events. Als gastdocent, ten slotte, is hij daarnaast ook verbonden aan Arteveldehogeschool, Vives, HOGENT, UGent, UA, VUB en KUL.

Speech schrijven is het koninginnenummer van schrijven

In de atletiek is de 100 meter sprint het koninginnenummer. 9 atleten op een rij, elk zijn baan en zo snel mogelijk van punt a naar punt b rennen. En dan aangemoedigd worden door een uitzinnige menigte. De winnaar krijgt de eeuwige roem. Momenteel is dat bij de mannen Usain Bolt met een chrono van 9'58" en bij de vrouwen 10'49" door Florence Griffith-Joyner.

En het verband met speech schrijven?

Zeer eenvoudig: net zoals bij sprint is ook bij een speech je start cruciaal. Wie bij een speech fout vertrekt, wint die aandacht nooit meer terug. Ook het einde is cruciaal – je sluit af met een herhaling van wat je publiek moet onthouden. Een verbale call to action. Vervolgens: structuur. Sterke speeches hebben een heldere structuur. Je hoort hem niet, maar hij is er wel. Net zoals bij de sprint, blijf in je baan. Hier ook: blijf in de structuur van je speech. Zo val je niet in herhaling, bouw je je betoog helder op en kan je luisteraar makkelijk volgen. En tot slot: de toeters en bellen. Je gaat je speech verfraaien aan de hand van tal van retorische stijlmiddelen. Zo blijft hij nog beter hangen. En onthouden.

Speechen gaat niet over gelijk hebben, maar **gelijk krijgen**. En om gelijk te krijgen, denk je niet enkel na over wat je gaat schrijven, maar vooral over *hoe* je het gaat formuleren. De wijze waarop. Sommigen vertellen los uit de pols, anderen hebben meer houvast nodig. Een ding is zeker: door je speech op papier te zetten, ga je nadenken over structuur en stijl. Ga je je gedachten ordenen. Weet je wat je wil zeggen op welk moment.

Speech schrijven is taal *en danseuse*. De retoriek in de aanval. De schijnwerpers op de spreker. De vluchtigheid van het gesproken woord zo lang mogelijk vasthouden. Voor mij is het duidelijk: een grotere uitdaging in schrijven is er niet. Veel succes ermee!

Bavo Van Landeghem